

Voorjaarspakket 2017 van het Europees semester: Commissie brengt landspecifieke aanbevelingen uit

Brussel, 22 mei 2017

Voorjaarspakket 2017 van het Europees semester: Commissie brengt landspecifieke aanbevelingen uit

De lidstaten moeten van de gelegenheid die het economisch herstel biedt gebruik maken om structurele hervormingen door te voeren, investeringen te stimuleren en hun publieke financiën te versterken. De prioriteiten zijn overal in de EU verschillend, maar verdere inspanningen over heel de linie zijn essentieel om te komen tot meer inclusieve, robuuste en houdbare groei.

De Commissie legt vandaag haar **landspecifieke aanbevelingen (LSA's)** 2017 voor, waarin zij haar economische beleidsrichtsnoeren voor individuele lidstaten voor de volgende 12 tot 18 maanden uiteenzet. De economie in de EU en de eurozone blijkt veerkrachtig, maar uitdagingen zoals trage productiviteitsgroei, de erfenissen van de crisis - inclusief aanhoudende ongelijkheid - en onzekerheid grotendeels door externe factoren duren voort. De Commissie roept de lidstaten bijgevolg op om van deze gelegenheid gebruik te maken om de basis van hun economie te versterken door de economische en sociale prioriteiten te implementeren die gemeenschappelijk zijn vastgesteld op [Europees niveau](#): stimulering van investeringen, doorvoering van structurele hervormingen en verantwoord begrotingsbeleid. Er wordt bijzondere aandacht besteed aan de [uitdagingen en prioriteiten die voor de eurozone zijn vastgesteld](#).

Vicevoorzitter Valdis **Dombrovskis**, verantwoordelijk voor de Euro en de Sociale Dialoog, verklaarde in dat verband: „*De economische trends zijn in het algemeen positief en wij moeten deze kans benutten om de Europese economieën concurrerender, veerkrachtiger en innovatiever te maken. Er moet prioriteit worden gegeven aan hervormingen die de groei inclusiever kunnen maken en de productiviteit nieuw leven inblazen. Structurele hervormingen, investeringen en voortdurende aandacht voor verantwoord begrotingsbeleid zijn onontbeerlijk voor een krachtig en duurzaam economisch herstel in de EU.*”

Marianne **Thyssen**, commissaris voor Werkgelegenheid, Sociale Zaken, Vaardigheden en Arbeidsmobiliteit verklaarde in dat verband: „*Dit jaar staat het aanpakken van ongelijkheid in hoge mate centraal bij onze beoordeling. Wij hebben de bladzijde van de crisis omgeslagen: het volgende hoofdstuk is sociaal. Met de economie die vooruitgaat, moeten wij weer kansen creëren voor de achterblijvers en gelijke tred houden met de veranderende behoeften aan vaardigheden door te investeren in onderwijs en opleiding van hoge kwaliteit. Productiviteitsstijgingen moeten tot uiting komen in hogere lonen. Alleen op die manier kunnen wij ons gezamenlijk engagement waarmaken om de levensstandaard voor allen te verbeteren.*”

Pierre **Moscovici**, commissaris voor Economische en Financiële Zaken, Belastingen en Douane, verklaarde in dat verband: „*De EU groeit en zal blijven profiteren van deze positieve trend in 2018 voor het zesde jaar op rij. Het herstel is echter ongelijk en nog kwetsbaar. Wij moeten gebruikmaken van alle beschikbare instrumenten om de groei te ondersteunen, en daartoe behoren slimme economische hervormingen en een verstandig gevoerd begrotingsbeleid. Vandaag beveelt de Europese Commissie de lidstaten een passend evenwicht aan tussen het waarborgen van de houdbaarheid van de publieke financiën en het realiseren van een begrotingskoers die zal bijdragen tot het versterken - en niet het ondermijnen - van het herstel.*”

De landspecifieke aanbevelingen 2017

De Europese economie is veerkrachtig gebleken bij confrontatie met significante uitdagingen. De groei in zowel de EU als de eurozone bedroeg bijna 2 % in 2016, de publieke financiën verbeteren en er werkt een recordaantal van bijna 233 miljoen mensen. De werkloosheid is op haar laagste punt sinds 2009 en de investeringen liggen boven de niveaus van vóór de crisis in sommige lidstaten — ook geholpen door het [investeringsplan voor Europa](#), het zogenaamde plan-Juncker. Trage productiviteitsgroei en de erfenissen van de crisis, inclusief verschillen binnen en tussen landen, blijven echter drukken op de economie, evenals de onzekerheid die grotendeels voortkomt uit externe factoren.

Om de positieve trends en convergentie binnen landen en de EU te versterken, is het van essentieel belang om te komen tot een meer inclusieve, robuuste en houdbare groei, inclusief via grotere concurrentiekracht en innovatie. Dit is het doel van de aanbevelingen die gedaan worden onder het Europees semester voor coördinatie van het economisch beleid. Deze aanpak omvat ook een verhoogde focus op de sociale prioriteiten en uitdagingen in de lidstaten. De Commissie heeft onlangs haar voorstel voor een [Europese pijler van sociale rechten](#) geschetst, waarin kernbeginselen en -rechten uiteengezet worden om rechtvaardige en goed functionerende arbeidsmarkten en systemen van sociale voorzieningen te ondersteunen.

In de loop van de jaren hebben de lidstaten enige voortgang gemaakt met gemiddeld twee van de drie landspecifieke aanbevelingen, hetgeen bevestigt dat significante hervormingen worden geïmplementeerd in heel de EU. Kijken met een meerjarige horizon levert een duidelijker beeld op van de voortgang dan een eenjarige horizon, omdat het concipiëren en implementeren van significante hervormingen tijd vergt. Er wordt voortgang geregistreerd voor verreweg de meeste hervormingen, maar het tempo en de diepte van de implementatie van de hervormingen door de lidstaten varieert, ook in het licht van hun complexiteit en belang. De voortgang m.b.t de hervormingen is het grootst geweest op de beleidsterreinen die betrekking hebben op „het budgettaire beleid en het budgettaire bestuur” alsook in de „financiële diensten”, die urgente kwesties waren de jongste jaren.

Sinds de aanneming van het pakket [landspecifieke aanbevelingen](#) van vorig jaar hebben de lidstaten zeer significante voortgang gemaakt op het gebied van budgettaire beleid en budgettaire bestuur, alsook in het actief arbeidsmarktbeleid. Er zijn stappen gezet in het fiscaal beleid (om de belastingdruk op arbeid te verminderen), arbeidsmarkt- en sociaal beleid (met name sociale inclusie en kinderopvang) en financiële diensten. De gebieden met de minste vooruitgang zijn onder meer de concurrentie in de diensten en het ondernemingsklimaat. Het algemene beeld dat naar voren komt is dat de lidstaten inspanningen blijven leveren om hervormingen te implementeren, maar dat tot dusver de voortgang varieert van “beperkte” tot “enige” voortgang voor de meeste beleidsterreinen die in de landspecifieke aanbevelingen van 2016 zijn vermeld.

In het vandaag gepresenteerde pakket wordt rekening gehouden met de conclusies en follow-ups met betrekking tot het [winterpakket van het Europees semester](#) van februari, inclusief de procedure voor macro-economische onevenwichtigheden. Voor **Cyprus, Italië en Portugal**, die buitensporige macro-economische onevenwichtigheden ondervonden, concludeerde de Commissie dat er geen analytische basis is om de volgende stap te zetten in de procedure, op voorwaarde dat de drie landen volledig de hervormingen implementeren die in hun landspecifieke aanbevelingen zijn uiteengezet.

Begrotingsontwikkelingen en -besluiten

In het algemeen zal het geaggregeerde tekortniveau in de eurozone dalen tot 1,4 % van het bbp dit jaar, een daling ten opzichte van de piek van 6,1 % van het bbp in 2010.

Op basis van de beoordeling van de [stabiliteits- en convergentieprogramma's](#) van 2017 heeft de Commissie ook een aantal stappen gedaan onder het stabiliteits- en groeipact. De Commissie beveelt aan de buitensporigtekortprocedures te beëindigen voor **Kroatië en Portugal**. Als de Raad de aanbeveling van de Commissie volgt, blijven er hiermee nog **slechts vier lidstaten onder het corrigerende deel van het pact**, een daling tegenover de 24 landen in 2011.

De Commissie heeft ook verslagen aangenomen voor [België en Finland onder artikel 126, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie \(VWEU\)](#), waarin zij evalueert of deze aan het schuld criterium van het Verdrag voldoen. In beide gevallen is de conclusie dat het schuld criterium geacht moet worden momenteel te worden nageleefd. In geval van België is aan deze conclusie de voorwaarde verbonden dat extra begrotingsmaatregelen worden genomen in 2017 om te zorgen voor brede naleving van het aanpassingstraject richting middellangetermijndoelstelling in 2016 en 2017 samen. In geval van Finland wordt erop gewezen dat de snelle aanneming en implementatie van structurele hervormingen die de productiviteit en het aanbod van arbeid verhogen zeer belangrijk zijn om de groeivoorzichten op middellange termijn en de budgettaire houdbaarheid te verbeteren.

Wat **Italië** betreft bevestigt de Commissie dat de gevraagde extra begrotingsmaatregelen voor 2017 zijn waargemaakt en dat bijgevolg geen verdere stappen noodzakelijk worden geacht voor naleving van het schuld criterium in dit stadium.

De Commissie heeft een waarschuwing gericht tot Roemenië over het bestaan van een significante afwijking van het aanpassingstraject richting begrotingsdoelstelling op middellange termijn in 2016 en beveelt de Raad aan een aanbeveling aan te nemen voor Roemenië om in 2017 passende maatregelen te nemen met het oog op het corrigeren van deze significante afwijking. Het is de eerste keer dat deze procedure van het EU-kader voor economisch bestuur wordt toegepast. Zij biedt de autoriteiten de gelegenheid corrigerende actie te ondernemen om de inleiding van een buitensporigtekortprocedure te vermijden.

Op basis van de beoordeling van de stabiliteitsprogramma's 2017 stelt de Commissie voor de gevraagde flexibiliteit aan **Litouwen en Finland** te verlenen.

Achtergrond:

Hoewel de aanbevelingen aan de lidstaten elk jaar worden aangepast om de gemaakte voortgang en het veranderend klimaat tot uitdrukking te brengen, zijn zij stevig verankerd in de bredere prioriteiten geschetst in de jaarlijkse State of the Union-toespraak van voorzitter Juncker en de jaarlijkse groeianalyse. Voor de lidstaten van de eurozone drukken zij ook de aanbevelingen voor de eurozone uit. De aanbevelingen onder het Europees semester zijn coherent met de visie op langere termijn van de Europa 2020-strategie.

Sinds haar aantreden heeft de Commissie het Europees semester op een aantal punten veranderd om het doeltreffender en relevanter te maken. Die veranderingen zijn in november 2014 aangekondigd in de jaarlijkse groeianalyse 2015, in het begin van 2015 geïntroduceerd en in oktober 2015 bekrachtigd in de [mededeling over de volgende stappen naar de voltooiing van Europa's Economische en Monetaire Unie](#).

Deze veranderingen betekenen bijvoorbeeld dat de Commissie een [aanbeveling voor de eurozone](#) doet in een vroeg stadium van de cyclus (in november) om de lidstaten in staat te stellen rekening te houden met het perspectief van de eurozone in hun plannen voor de komende jaren.

Het betekent ook dat de Commissie de jongste maanden heeft overlegd met regeringen, nationale parlementen, sociale partners en andere stakeholders, en bilaterale vergaderingen heeft gehouden met nationale autoriteiten om hun beleidsprioriteiten te bespreken.

In februari heeft de Commissie haar gedetailleerde analyse voorgelegd van de economische en sociale situatie in elke lidstaat in de vorm van een [landverslag](#), als onderdeel van het zogenaamde [winterpakket 2017 van het Europees semester](#).

In april hebben de lidstaten hun nationaal hervormingsprogramma en hun stabiliteitsprogramma (voor eurozonelanden) of convergentieprogramma (voor niet-eurozonelanden) voorgelegd, inclusief follow-up van het winterpakket.

De Commissie voert ook regelmatig overleg met de sociale partners, en heeft de lidstaten verzocht grotere aandacht te besteden aan de bijdrage van de nationale sociale partners.

De aanbevelingen van vandaag zijn gebaseerd op deze dialogen, de nationale programma's, gegevens van Eurostat en de onlangs gepubliceerde [voorjaarsprognoses 2017 van de Commissie](#).

De Commissie heeft de [Ondersteuningsdienst voor structurele hervormingen](#) en een specifiek EU-instrument - Steunprogramma voor structurele hervormingen (SRSP) - ingesteld om de lidstaten, op hun verzoek, gericht te helpen bij het opzetten en implementeren van institutionele, structurele en administratieve hervormingen, inclusief hervormingen die worden aanbevolen in de LSA's.

Volgende stappen:

De Commissie doet een beroep op de Raad om de voorgestelde aanpak te bekrachtigen en de landspecifieke aanbevelingen aan te nemen, en op de lidstaten om die aanbevelingen volledig en tijdig te implementeren. De EU-ministers bespreken de landspecifieke aanbevelingen alvorens de staatshoofden en regeringsleiders van de EU deze bekrachtigen. De lidstaten implementeren vervolgens de aanbevelingen door deze via hun nationaal economisch en budgettair beleid aan te pakken in 2017-2018.

Verdere informatie:

[Overkoepelende mededeling: Europees semester 2017: Landspecifieke aanbevelingen](#)

[Overzicht van de situatie van de landen onder de procedure voor macro-economische onevenwichtigheden en het stabiliteits- en groeipact](#)

[Overzicht van onderwerpen die in de landspecifieke aanbevelingen 2017 aan bod komen](#)
[Landspecifieke aanbevelingen 2017](#)

[Memo over de landspecifieke aanbevelingen 2017](#)

[Economische voorjaarsprognoses 2017](#) (11 mei 2017)

[Mededeling over de landverslagen](#) (22 februari 2017)

[Landverslagen](#) (22 februari 2017)

[Start van het Europees semester 2017: Najaarspakket](#) (16 november 2016)

[Waarschuwingmechanismeverslag 2017](#) (16 november 2016)

[Het economisch bestuur van de EU uitgelegd](#)

Volg vicevoorzitter Dombrovskis op Twitter: [@VDombrovskis](#)

Volg commissaris Thyssen op Twitter: [@mariannethyssen](#)

Volg commissaris Moscovici op Twitter: [@Pierremoscovici](#)

IP/17/1311

Contactpersoon voor de pers:

[Annika BREIDTHARDT](#) (+ 32 2 295 61 53)

[Juliana DAHL](#) (+32 2 295 99 14)

Voor het publiek: [Europe Direct](#) per telefoon [00 800 67 89 10 11](#) of [e-mail](#)

Attachments

[Policy-areas-in-CSRs-2017.pdf](#)

[MIP SGP infograph.pdf](#)